

Obsah

Předmluva (J. Vacková)	11
1. Úvod (J. Vacková)	15
2. Teoretická a metodologická východiska (operacionalizace pojmů) (J. Vacková)	17
2.1 Sociální determinanty zdraví u cizinců – výzkum v rámci projektu	19
2.2 Metodologie	20
2.3 Cílová skupina	20
2.4 Harmonogram výzkumu	21
2.5 Rizika spojená s výzkumem sociálních determinant zdraví. . .	21
2.6 Vymezení základních pojmů (J. Vacková, I. Brabcová, V. Záleská)	21
3. Slováci a sociální determinanty zdraví (I. Brabcová, J. Gabrielová)	27
3.1 Historický exkurz a charakteristika slovenské komunity v České republice	27
3.2 Charakteristika výzkumného souboru	30
3.3 Subjektivní vnímání zdraví	31
3.4 Vybrané sociální determinanty zdraví	32
3.4.1 Subjektivní hodnocení sociálního postavení	32

3.4.2	Sociální opora	34
3.4.3	Typ zaměstnání slovenských imigrantů a způsob získávání práce.	36
3.4.4	Vliv zaměstnání na zdraví respondentů	37
3.4.5	Potřeba a znalost českého jazyka	38
3.4.6	Výživa	40
3.5	Dostupnost a čerpání zdravotní péče slovenskými imigranty.	43

4. Vietnamci a sociální determinanty zdraví

	<i>(J. Vacková, V. Záleská)</i>	48
4.1	Vietnamci a historie jejich příchodu do České republiky.	48
4.2	Základní statistické údaje – Vietnamci v České republice	49
4.3	Vietnamci – jejich typické chování, tradice a zvyky (kulturní zajímavosti)	49
4.4	Výzkumy zdraví a zdravotního stavu Vietnamců	50
4.5	Výzkum sociálních determinant zdraví u Vietnamců.	51
4.6	Znalost českého jazyka.	53
4.7	Sociální status Vietnamců	54
4.7.1	Subjektivní sociální postavení	55
4.7.2	Práce u Vietnamců.	58
4.7.2.1	Popis pracovního dne.	58
4.7.2.2	Popis soboty a neděle	59
4.7.2.3	Způsob získání práce v České republice.	59
4.7.2.4	Rady při ztrátě zaměstnání	59
4.7.2.5	Nejčastější problémy v práci	60
4.7.2.6	Spokojenost s platem	60
4.7.2.7	Vzdělání vs. zaměstnání v České republice	60
4.7.2.8	Vliv práce na zdraví	60
4.7.3	Bydlení	61
4.7.3.1	Počet stěhování	61
4.7.3.2	Vliv bydlení na zdraví	62
4.7.3.3	Dostupnost služeb v místě bydliště.	62
4.7.3.4	Vztahy se sousedy.	62
4.7.4	Vzdělání	62
4.7.4.1	Vzdělání a jeho vliv na zdraví	62
4.7.5	Sociální postavení vs. zdraví.	63

4.8	Zdraví	64
4.8.1	Vliv na zdraví	65
4.8.2	Preferované způsoby léčby	66
4.8.3	Využití zdravotní péče	66
4.8.4	Spokojenost s lékařskou péčí v České republice	67
4.9	Stravování Vietnamců a zásady zdravé výživy	69
4.9.1	Stravovací návyky a spokojenost se stravováním	69
4.9.2	Tradiční vietnamské jídlo	69
4.9.3	Příprava jídla, společné stravování	70
4.9.4	Zdravé stravování	70
4.9.5	Nákup potravin – co vás nejvíce ovlivňuje?	70
4.9.6	Hodnoty body mass indexu – BMI	70
4.10	Vyhodnocení antropometrických hodnot, hladiny cukru, cholesterolu a krevního tlaku	71
4.10.1	Vyhodnocení antropometrických hodnot	71
4.10.2	Vyhodnocení kapilární glykemie a celkového cholesterolu	73
4.10.3	Vyhodnocení krevního tlaku	74
4.11	Sociální opora	74
4.11.1	Sociální opora po příjezdu do České republiky	76
4.11.2	Praktické informace po příjezdu do České republiky ..	76
4.11.3	Podpora a pomoc v případě potřeby	77
4.11.4	Podpora a pomoc institucí	78
4.11.5	Udržování kontaktů v zemi původu	79
4.11.6	Vztahy s obyvateli České republiky	79
4.12	Dětství	80
4.12.1	Dětství dospělých respondentů	81
4.12.2	Děti respondentů žijící v České republice	82
4.13	Strach, obavy a radosti	82
4.13.1	Strach a obavy	82
4.13.2	Radosti	82
	Mongolové a sociální determinanty zdraví (L. Rolantová)	88
5.1	Mongolové v České republice	89
5.1.1	Charakteristika výzkumného souboru	90
5.2	Zdravotní stav a využívání zdravotní péče v České republice .	90
5.2.1	Subjektivní pocit zdraví	91

5.2.2	Zdravotní problémy	91
5.2.3	Využití tradičních léčebných procedur	92
5.2.4	Zdravotní pojištění, využívání zdravotní péče	93
5.3	Výživa jako determinanta zdraví	94
5.3.1	Zhodnocení stavu výživy	96
5.4	Sociální opora jako determinanta zdraví.	97
5.5	Práce jako sociální determinanta zdraví	100
6.	Ukrajinci a sociální determinanty zdraví (R. Zassiedko, S. Porche)	106
6.1	Ukrajinci v České republice (S. Porche)	106
6.2	Charakteristika výzkumného souboru (S. Porche)	108
6.3	Bydlení (S. Porche)	111
6.3.1	Respondenti, kteří bydlí na ubytovně	111
6.3.2	Respondenti, nájemci bytu	112
6.3.3	Respondenti, majitelé bytu nebo domku.	113
6.3.4	Četnost stěhování	113
6.3.5	Kvalita okolí a bezpečnost.	113
6.3.6	Přístup ke službám.	113
6.3.7	Vliv bydlení na zdraví.	114
6.3.8	Vztahy se sousedy – národnostní složení sousedů.	114
6.3.9	Spokojenost	115
6.4	Sociální opora (S. Porche)	116
6.4.1	Sociální opora jako determinanta zdraví	116
6.4.2	Sociální opora ve vztahu ke kontaktům s lidmi v zemi původu.	117
6.4.3	Sociální opora ve vztahu k místu bydliště a sousedům respondentů	118
6.4.4	Sociální opora ve vztahu k pocitu uznání od Čechů a pocitu spokojenosti mezi Čechy	120
6.4.5	Sociální opora ve vztahu k pomáhajícím organizacím a osobám.	121
6.4.6	Sociální opora ve vztahu k religiozitě	123
6.5	Sociální vyloučení (S. Porche)	125
6.5.1	Sociální vyloučení ve vztahu k délce pobytu a jazykovým znalostem	126
6.5.2	Místo a způsoby učení.	126

6.5.3	Motivace ke zvládnutí jazyka	127
6.5.4	Subjektivní hodnocení znalostí	127
6.5.5	Sociální vyloučení ve vztahu k přístupu v čerpání zdravotní péče.	128
6.6	Dětství (<i>R. Zassiedko</i>).	130
6.6.1	Nemoci v dětství	131
6.7	Práce (<i>R. Zassiedko</i>)	132
6.7.1	Počáteční způsob získání práce	132
6.7.2	Vzdělání a kvalifikace	133
6.7.3	Druh práce	134
6.7.4	Pracovní doba a počet odpracovaných hodin	134
6.7.5	Zdravotní potíže v souvislosti se zaměstnáním	135
6.7.6	Úrazy, nehody.	135
6.7.7	Psychické potíže.	136
6.7.8	Problémy v práci	136
6.7.9	Vliv pracovního nasazení na zdravotní stav	136
6.7.10	Hodnocení vlivu na zdraví samotnými respondenty.	137
6.8	Styl života (<i>R. Zassiedko</i>)	139
6.9	Nezaměstnanost (<i>R. Zassiedko</i>).	140
6.9.1	Způsob hledání práce	141
6.10	Výživa	143
6.10.1	Národní jídla	143
6.10.2	Příprava jídla a stolování.	144
6.10.3	Preference při nákupu potravin	144
6.10.4	Vliv náboženství na stravu	144
6.10.5	Stravovací návyky	145
6.10.6	Změna stravovacích návyků.	145
6.10.7	Spokojenost se stravováním	146
6.11	Využití zdravotní péče.	146
6.11.1	Zdravotní pojištění	146
6.11.2	Nemoci	149
6.11.3	Nemocniční zařízení	149
6.11.4	Ambulantní péče	150
6.11.5	Využití zdravotní péče – závěr	152
6.12	Stres	152
6.12.1	Hlavní životní situace	153

6.12.2	Obavy	154
6.13	Sociální gradient	155
6.14	Shrnutí	157
6.14.1	Dětství	157
6.14.2	Práce	158
6.14.3	Styl života	159
6.14.4	Nezaměstnanost	159
6.14.5	Výživa	159
6.14.6	Využití zdravotní péče	160
6.14.7	Stres	161
6.14.8	Sociální gradient	161
7.	Závěr	
	<i>(J. Vacková, I. Brabcová, J. Gabrielová, V. Záleská, L. Rolantová, S. Porche, R. Zassiedko)</i>	164
7.1	Sociální determinanty zdraví u Slováků	164
7.2	Sociální determinanty zdraví u Vietnamců	164
7.3	Sociální determinanty zdraví u Mongolů	165
7.4	Sociální determinanty zdraví u Ukrajinců	166
8.	Literatura	167
9.	O autorech	182
10.	Souhrn	185
11.	Summary	187
12.	Příloha	189
13.	Rejstřík	214